

Postadress:
J. Cowan-Nyberg & C:o,
Umeå.

Telegrafadress:
N Y B E R G,
Umeå.

Priskurant

(utan förbindelse)

för

våren 1893

å

Konstgjorda Gödningsämnen

m. m.

från

J. Cowan-Nyberg & C:s lager

Umeå och Nyåker

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

Affären grundlagd 1889.

Gödningsämnenas tillblandning utföres med maskin och står under
kontroll af Länskemisten i Umeå Herr Lektor N. Pahl.

Lithografiska Aktie-Bolaget, Norrköping.

Postadress:
J. Cowan-Nyberg & C:o,
Umeå.

Telegrafadress:
NYBERG,
Umeå.

Priskurant

(utan förbindelse)

för

våren 1893

å

Konstgjorda Gödningsämnen

m. m.

från

J. Cowan-Nyberg & C:is lager

Umeå och Nyåker

jemte

Bruksanvisning

för desamma.

Affären grundlagd 1889.

Gödningsämnenas tillblandning utföres med maskin och står under
kontroll af Länskemisten i Umeå Herr Lektor N. Pahl.

PRISKURANT.

Märke		Innehåller pr 100 kg.			Pris	
		Kväfve kg.	Fosfor- syra kg.	Kall kg.	pr 100 kg. Kronor	
Sammansatta gödningsämnena.						
1 A	Lerjordsgödsel (tidig)	13.7	9.3	—	25	—
1 B	D:o (sen)	11	8.1	—	25	—
2 A	Sandjordsgödsel	10.3	9.3	7.8	24	—
H	Hvitmossegödsel (sen)	4.4	10.5	13.4	22	—
M:1	Myrgödsel (tidig)	0.5	13.3	17.6	15	—
M:2	D:o (sen)	—	14.8	18.8	18	—
Enkla gödningsämnena.						
S	Svafvelsyrad Ammoniak	19.5—20	—	—	28	—
C	Chilialpeter	15.5	—	—	24	—
N	Svenskt ångprepareradt benmjöl	2—2.5	27—30	—	12	—
W	Thomas-fosfat	—	17—20	—	6	—
A	40 % Superfosfat	—	40	—	22	—
K	Femfaldt koncentreradt kalisalt	—	—	45—50	18	50
Släckt kalk (Gotlands), från magasin i Umeå					pr hl.	1 —
» » » direkt » fartyg i »					» »	— 80
Osläckt » » » » i »					» »	2 —
» » » i fotogénkärn i »					» fat	5 —

Vid köp af större partier lemnas rabatt.

100 kg. årlika med 11 Lisp. och 15 skåp, samt 85 7/8 kg. årlika med 10 Lisp.

100 kg. är lika med 11 Lisp. och 15 skålp. samt 85 1/2 kg. lika med 10 Lisp.

Vid köp af större partier lemnas rabatt.

Vid köp af större partier lemnas rabatt.

Försäljningsvilkor och Garanti.

Varorna levereras fritt ombord **Umeå** eller med tillägg af 50 öre pr 100 kg. fritt bavgagn från filialen i **Nyåker**.

Betalningsvilkor äro: pr kontant likvid och fria säckar. Dock kunna kända och säkre köpare erhålla kredit emot 5 % årlig ränta eller på tid mot vexelaccept och ränta, ifall sådan öfverenskommelse träffas vid rekvitionen.

Afsändningen sker på rekvirentens räkning och risk och ombesörjes assurans *endast om sådan föreskrifves*. För skada eller undervigt, som genom vårdslös behandling af säckarne eller faten

möjligen kan uppstå under transporten, ansvaras icke. Sker försändelsen med ångbåt eller jernväg, förses hvarje säck med emottagarens adress å en "träffår".

Vid requisition behöfver endast uppgifvas det i priskuranten utsatta märket för hvarje sorts gödningsämne. Om dervid ej särskildt angifvits för tidigt eller sent användande, afsändes det för årstiden mest passande.

Förfrågningar besvaras omgående och kostnadsfritt. *Angående valet af gödningsämnen bör närslutne frågeformulär ifyllas och derefter, för att blifva tillförlitligt besvaradt, helst insändas till undertecknade (J. Cowan-Nyberg & C:o, Umeå).*

Ämnar köpare personligen rådgöra med oss, bör han, så vidt möjligt är, medföra prof på den jord, hvartill han önskar erhålla gödsel. Profvet skall vara en blandning af jord från botten och ytan. Jordprof kunna äfven insändas, då de af oss kostnadsfritt undersökas, för såvida insändaren förbinder sig köpa minst en säck af det gödningsämne vi derefter bestämma.

Expedieringen af ingångna ordres utföres skyndsamt och med största omsorg.

Hos återförsäljarne äro priserna, endast med tillägg af frakt och transportkostnader från Umeå, desamma som uti priskuranten.

Hvarje säck är till skydd mot **förfalskning** och märkenas utplåning **försedd med 3:ne blyplomber**, å hvars ena sida står gödningsämnets märke och å den andra "J. C.-N. & C:o, Umeå".

Gödningsämnena innehålla växtnäringensämnen i mesta möjliga koncentrerade form, äro af allra bästa qualité och tillblandas i öfverensstämmelse med jordarternas behof af olika växtnäringensämnen.

För angifven halt garanteras, men då denna kan variera i olika delar af ett och samma parti, förbehålla vi oss $\frac{1}{2}$ procent analys spelrum. *Verklig underhalt ersättes i förhållande till det debiterade priset*, hvarvid förekommande överskott af ett ämne i proportion beräknas som ersättning för underhalt å ett annat och således att 1 % kväfve, 3 % fosforsyra och 4 % kali hafva samma värde.

Obs.! Som vår affär skötes af en fackman och står under kontroll af Länskemisten samt dessutom är en **specialaffär** (ej diverse), som i sitt slag är den största inom länet, hafva våra kunder allra största utsigten till att erhålla för deras jord fullt passande gödningsämnen till lägsta möjliga priser.

Intyg.

Utdrag ur Länskemisten Herr Lektor C. N. Pahl's årsberättelser för åren 1891 och 1892 till Vesterbottens läns Kongl. Hushållningssällskap.

Af de 17 profven å gödningsämnen äro 16 undersökta på begäran och bekostnad af Länсмеjeristen Nyberg i och för hans beredning af sammansatta gödningsämnen. Och har dervid visat sig, att de af honom inköpta enkla gödningsämnena såväl i början och medlet som i slutet af året innehöllo de garanterade mängderna fosforsyra, kali och kväfve. På grund häraf och med kännedom af den omsorg, som användes vid blandningen, kan jag ej annat än rekommendera Länсмеjeristen Nybergs blandade gödningsämnen. En enda köpare har låtit kontrollundersöka ett prof å gödningsämne.

Umeå den 31 December 1891.

C. N. Pahl.

Af de 9 profven å gödningsämnen äro 7 tagna i Länсмеjeristen Cowan-Nybergs magasin och har bland dem endast ett prof å benkolssuperfosfat visat sig något underhaltigt.

Jag har under förra vintern ofta närvarit vid beredningen af hans gödselblandningar och sett att de gjordes med omsorg och noggrannhet. Sedan han fått en särskild maskin för blandningen hafva hans blandningar blifvit mycket jemnare än förut.

Umeå den 31 December 1892.

C. N. Pahl.

Analysering och kontrollering.

Önskar köparen genom kemisk undersökning kontrollera gödningsämnenas halt, skall han i närvaro af 2:ne trovärdiga och kända personer antingen vid inlastningen eller genast vid framkomsten deraf uttaga prof och iakttages dervid, att ur hvarje säcks midt en handfull uttages. *) De erhållna profverna från hvarje säck af samma sort blandas noga, hvarvid *alla klumpar väl sönderdelas* och påfyllas med det sålunda erhållna generalprofvet tre väl torra glasflaskor, som tillkorkas, förseglas och under förseglingen förses med en lapp innehållande uppgift om partiets storlek och garanterad halt, dagen då profvet uttages samt vittnenas egenhändiga underskrifter. *Två af dessa flaskor insändas genast till undertecknad* och den tredje till den kemist köparen sjelf väljer. Skulle den derpå erhållna analysen visa underhalt, förbehålla vi oss rättighet att sända de oss tillsända profven till andra kända kemister för kontrollanalys.

*) Vid proftagning torde noga tillses, att prof från gödningsämnen med olika innehåll *icke* sammanblandas. Säckar, som under transporten skadats eller befinnas fuktiga eller våta, sättas å sidö och få dessa ej tagas med i räkning vid generalprofs uttagande.

Försummar köparen att på anfördt sätt uttaga pröfyet eller ock att insända de två nämnda profflaskorna, fästes ej afseende vid af honom företedd analys. Liqviden anställles på angifvet sätt, oberoende af kontrollanalyserna och regleras möjligen uppstående skilnad å fakturan kontant, genast då analyserna blifvit färdiga.

Bruksanvisning.

1 A. **Lerjordsgödsel** användes tidigt om våren på lerjord. 100 kg. (1 säck) på bättre och 200 kg. (2 säckar) på sämre jord pr. tunnland.

1 B. **Lerjordsgödsel** användes kort före eller samtidigt med sådden på lerjord. 100 kg. (1 säck) på bättre och 200 kg. (2 säckar) på sämre jord pr. tunnland.

2 A. **Sandjordsgödsel** användes helst tidigt om våren men äfven kort före sådden på sandjord. 100 kg. (1 säck) på bättre och 200 kg. (2 säckar) på sämre jord pr. tunnland.

H. **Hvitmossegödsel** användes kort före eller samtidigt med sådden af säden på en djupare, sämre och ofullständigt förmultnad, rödaktig myrjord, eller med andra ord *å all sådan jord, som icke lemnat eller lemnar skörd af myrfoder* och som gödslad med latrin (folkspillning) lemnat bättre skörd än efter ladugårdsgödsel samt för rotfrukter. 100—200 kg. pr. tunnland.

M:1. **Myrgödsel** användes tidigt om våren på en grundare, bättre och väl förmultnad, till färgen nästan svart myrjord, d. v. s. *å all sådan jord, som lemnat eller lemnar skörd af myrfoder*. Dessutom till öfvergådnig af gräsvall. 100—150 kg. pr. tunnland.

M:2. **Myrgödsel** användes kort före sådden på samma jord som föregående. 100 kg. pr. tunnland.

S och C. **Svafvelsyrad ammoniak** och **chilisalpeter** användes om våren, kort före växtligheten börjar, till öfvergådnig af gräsvallar och rågfält, hvilkas utseende gifva anledning till befarande af klena skördar. Svafvelsyrad ammoniak bör aldrig användas på kalkfattig jord. Mängd af hvarje sort enbart 50—100 kg. pr. tunnland.

N. **Ångprepareradt benmjöl** användes vid jordens igenläggning till gräs; bör då blandas tillsammans med rästapadt ben-

mjöl samt för myrjord äfven med femfaldt koncentreradt kalisalt. Användes vidare tidigt om våren på sandjord tillsammans med ladugårdsgödsel för frambringandet af mogen skörd af korn eller hafre. 100—300 kg. pr tunnland.

W. **Thomasfosfat** användes på samma sätt som ångprepareradt benmjöl samt företrädesvis på kalkfattig jord. Är äfven utmärkt till öfvergödning af gräsvallar och ängar, men bör då samtidigt äfven användas kali. T. ex. på 200 kg. Thomasfosfat 100 kg. femfaldt kali. 400—600 kg. pr tunnland.

A. **40 proc. Superfosfat** användes kort före sädde på lerjord tillsammans med ladugårdsgödsel för frambringande af mogen skörd af korn eller hafre. 50—100 kg. pr tunnland.

K. **Femfaldt koncentreradt kalisalt** användes för gräsväxt på sandjord tillsammans med ladugårdsgödsel och benmjöl. 50 kg. pr tunnland. På myra tillsammans med Thomasfosfat 50—100 kg. pr tunnland samt till öfvergödning af gräsvallar och ängar 50—100 kg. tillsammans med 100—200 kg. Thomasfosfat.

Kalk bör utströs på åkern om hösten och till en mängd af 10—20 tunnlor på tunnlandet.

I. Mängden af gödningsämne, som härofvan är angifven för hvarje sort, är beräknad för en medelskörd från ett tunnland jord dels i någorlunda god och dels i sämre växtkraft. Är jorden mycket dålig och utsugen eller önskas en god eller mycket god skörd måste man således gödsla starkare, än hvad som är angifvet. I allmänhet bör man gödsla rikligt, ty *inga skördar äro så dyra som dåliga*.

II. Tiden för användandet är likaledes i det föregående angifven för hvar och en sort. Med tidigt om våren menas så fort snön tinat bort och kälen lossnat 3—2 tum. *De tidiga sorterna verka säkrast* och böra för den skull föredragas framför de sena. Skall gödningsämnet användas sent måste näringsämnena i det samma vara lättlösliga.

III. Sättet för användandet. Hvarje gödningsämne utblandas med hälften eller lika mycket grof och fuktig sand eller sågspån, hvarvid tillses att alla klumpar väl sönderdelas. På det fältet må blifva jemt gödsladt, delas blandningen i 2:ne delar, hvaraf den ena hälften utströs från ett håll och den andra från motsatt håll.

Om fältet har ett mycket lutande läge, bör gödningsämnet nedharfvas omedelbart efter sedan det blifvit utsädt; i alla andra fall behöfver det ej nedmyllas förr än jorden skall bearbetas för säden. Vid öfvergådnad af gräsvall bör gödningsämnet utsås om hösten eller tidigt om våren på fältet, som omedelbart efter sedan gödningsämnet utsatts, öfverharfvas med en jernpinneharf kors och tvärs.

IV. Konstgödsel bör användas:

- 1:o särskildt till frambringande af grönfoder för att genom dettas uppställning rikta det naturliga gödselöfrrådet;
- 2:o å godartade myrmarker med rik tillgång på mylla;
- 3:o efter upplöjd vall, för att året efter denne är ristad frambringa en god hafre- eller grönfoderskörd. Först året härefter, då gräsroten blifvit mörare, bör jorden trädas;
- 4:o till öfvergådnad af gräsvallar och ängsmarker samt klena rågfält om våren.

V. Konstgödsel bör *icke* användas:

- 1:o flere år å rad å ler- och sandjord med ett tunnt matjordslager. Å sådan jord bör uteslutande naturlig gödsel användas;
- 2:o å allt för ofullständigt afdikade fält;
- 3:o å mycket djupa, oförmultnade mossar samt å all sådan jord, som innehåller s. k. fjederalun eller "sälta" med mindre än att dessa först blifvit kalkade.

För erhållande af fullt tillförlitligt gödningsämne torde närslutne frågeformulär uppmärksammas och de derå uppsatta frågorna så noggrannt som möjligt besvaras samt derefter i god tid insändas antingen till närmaste återförsäljare, om gödningsämnet skall tagas genom denna, eller till undertecknade, om det skall tagas direkt från Umeå eller Nyåker.

Umeå i Mars 1893.

J. Cowan-Nyberg & C:o.

På lager
till fabrikspriser alla sorters
Mejeripreparater
såsom

Ostlöpe, Ost- och Smörfärg, Ostduk, Kummin och Nejlikor.

Mjölksprofningsinstrument
och
kontrollerade Termometrar, Silar, Ostformar
m. m.

Gotlands Slipstenar.

Utsädes-spanmål.
Allt af uteslutande prima qvalitet.

Order upptagas
till fabrikspriser å

Mejeri-inventarier
för smör- och ostberedning,

SEPARATORER
m. m.

Landtbruksmaskiner
såsom

Slåttermaskiner, Hästräfsor, Stiftröskverk, Plogar och Handredskap.

Foderämnen och Frö
m. m.

Generalagenter
för Vesterbottens län
för

Stockholms Benmjölsfabriks Aktiebolags

utmärkta tillverkningar af
Ångprepareradt, Råstampadt och Foderbenmjöl
samt

Barläst Kalkbruks
å Gotland

välkända släckta och osläckta Kalk.